

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Danne-Virke

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Danne-Virke", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 1. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1816_297_1-txt-shoot-idm101.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Danne-Virke.

- 1 **F**ra de gamle, glemte Dage
Fra den dunkle Hedenold,
Hvisker end i Danmarks Sage
Hjertet om den høie Vold,
Som opbyggt ved danske Hænder
Skulde bold ved Landets Ender
Trodse Fjendens Avindskjold.
- 2 Ja det staaer med gyldne Stave
Ristet dybt i Sagas Skjold
At for Dans Kiærminde-Have
Altid var en Gaade-Vold,
Slægtens hellige Kiærminde
Fjenden aldrig maatte finde;
En Cherub for Haven stod.
- 3 2 Ak! vel tit i onde Dage
Sank den gamle Dannevold,
Engelen sig svang med Klage
Over Skoven med sit Skjold,
Men han sang dog over Lunden:
Græd! din Engel er forsvunden,
Sjunken er din gamle Vold.
- 4 Naar det toned saa fra Oven
Og gjenlød i Fuglebryst,
Da veemodig blegned Skoven
Ved Kiærmindens Klagerøst:
"Tømt, udtørret er mit Bæger,
Ingen Dug mig vederkvæger,
Visne maae jeg nu paa Stand."
- 5 Naar det Fuglene fornumme,
Ynkelig de skreg i Vang:
Ak! saa maae og vi forstumme,
Din, Kiærminde! er vor Sang,
Vi kun leve i din Aande,
Sjunge ud din Fryd og Vaande,
Og maae blegne, døe med dig.
- 6 3Lundens vaandefulde Toner
Gjennem Skyen sig opstreed,
Til den Hald hvor herlig throner
Idel, evig Miskundhed,
Kongen hørde Lundens Klage,
Og Cheruben kom tilbage,
Vinked op den sjunkne Vold.
- 7 Aldrig gaae du os af Minde,
Før vi sees ved Thronens Fod,
Ægte, fromme Danne-Kvinde,
Gamle Thyre Dannebod!
I dit Navn som i dit Minde
Vi vor søde Moder finde
I kiærmindelig Gestalt.
- 8 Engelen sig havde svunget
Over Lunden høit i Skye,
Som forgjæves havde klunget
Varselen i Vaabengnye,
Skjoldung-Ætten, vild, bedøvet,
Havde selv nedtraadt i Støvet
Giærdet for sin grønne Lund.

- 4Dog, et bedre Danne-Virke
9 Stod i Aanden under Skye,
Det var dig, du lille Kirke!
Alterskur i Hedebye!
Der, o der i Ansger-Sognet
Var Kiærminden brat opvaagnet,
Der Cheruben sig opsvang.
- 10 Ingen Fugl der var i Lunden,
Som gientog Cherubens Røst,
Dog den fandt i Midnats-Stunden
Svar i Nattergale-Bryst;
Det var dig, Ansgar hin milde!
Som for Lunden være vilde
Øre lydt og Tunge sød.
- 11 Det var dig som tolked Røsten
Med det klare Guddoms-Ord,
Med den Englerøst fra Østen
Som forkyndte Fred paa Jord,
I de Aandens klare Toner
Om den himmelske Forsoner,
Om det aabne Paradiis.
- 12 5Før skal derfor og udrinde
Korsevæld i Isefjord,
Førend Dannemarks Kiærminde
Glemmer dig og dine Ord;
I dit Navn som i dit Minde
Skal hun rørt sin Engel finde,
Som han var i Mands-Gestalt.
- 13 Da Kiærminden gik til Kirke,
Knælede paa Alterfod,
Høit sig hæved Danne-Virke,
Som et Værk af *Danne-Bod*;
Trodsede med Port og Stænger
Trøstig Henrik *Fugle-Fænger*,
Bøgen blev ham alt for høi.
- 14 Ak! da, fromme Danne-Kvinde,
Du bedaget sank i Jord,
Fulgde Dannemarks Kiærminde
Livets ei men Ligets Spor,
Da forfaldt den lille Kirke,
Da forfaldt og Danne-Virke,
Faldt for Olav Trygvasøn.
- 15 6Bort med Klage, bort med Sukke!
Faldet var en Høitids-Fest,
Volden vilde udelukke
Lundens søde Julegiæst,
Og Kiærminden rørt ham møder,
Der hun seer den Giæst paa Gløder
Mod sig gaae af Kiærlighed.
- 16 Øde kunde Fyrre-Flammer
Thyras Fugle-Fænger-Vold,
Dane-Skovens gamle Stammer
Svigted nu som Danne-Skjold,
Men Kiærmindens Hjerte-Lue
Blussed op i *Kors og Bue*
Til et helligt Flamme-Hegn.
- 17 Derfor, Dannemark! til Lykke
Med dit christne Lundehegn!
Planke-Værket kun i Skygge

- Varslede for Korsets Tegn,
Syng, Kiærminde! Christi Kirke
Er det sande Danne-Virke,
Min Forlørsers Dannes-Værk.
- 18 70! velsignede Kiærminder,
Blomstrende i Danne-Muld!
O! I fromme Danne-Kvinder
Med det klare Finger-Guld!
Sjunger om det Danne-Virke
Som i Jesu Christi Kirke
Blev opbygget underfuld!
- 19 Gud med ægte Guld kun bygger,
Toner det fra eders Grav,
Han med vore Gylden-Smykker
Gjorde Vold paa Hedenskab,
Købde sig Kong Svend af Venden,
Vi fik Arv med Unger-Svenden,
Evig er Guds Miskundhed!
- 20 Ja, tilvisse, Danne-Kvinder!
Har I vundet Arvegang,
Lunden, til jer Æt forsvinder,
Kaldes skal Kiærminde-Vang;
Arve skal og som Kiærminde
Markens fromme Danne-Kvinde
Vist med Zions Unger-Svend.
- 21 8 Denne Arv ei vilde købe
Jacobs Kvinde-Menighed,
Guldet skulde Aaron støbe
Til en Afguds-Kalv saa leed,
Da *fra* Arven den sig købde,
Og til den, Ansgar, du døbde
Dronning Thyra Dannebod.
- 22 Men, ak sjunket nu i Gruset
Ligger pruden Kirkevold,
Og vi see i Vaabenhuset
Ikkun Baaren til Kong Skjold,
Gubber kun med Stav i Hænde,
Blye og blotte Ungersvende
Sørgende ved Baaren staae.
- 23 Ak! skal det Bedriften være
Hvorned Livet endes her,
At til Grav med Suk de bære
Minderne om Herrefærd!
Oldinger og Ungersvende!
Ak! skal I Bedriften ende
Med saa ynkelig en Færd!
- 24 9Under Landet Snekken svømmer,
Stavnen stammer: Danne-Skjold,
Tidens Tunge høit berømmer
Snekken fiin fra Hedenold,
Priser høit den Fugl i Skove,
Der sig paa den danske Vove
Har gienfødt saa mange Fold.
- 25 Fugl, som over stærke Ribber
Spredter Vinge under Skye!
Gubbekvad fra Norges Klipper,
Ungdomssang i Bøgelye,
Mødtes under Tvilling-Krone,
Døbde dig i Tvilling-Tone

Med dit gamle Adelsnavn.

- 26 Stod du da kun op af Døde
For at vinde Martyrnavn,
Var det sidste Aften-Røde
Der omglødede din Stavn,
Fikst du kun de Ribber stærke,
Fikst du kun det Tvilling-Mærke,
For at varsle Undergang!
- 27 10Phoenix! est du kun opstanden
Af din Aske seierrig,
For at bæere over Stranden
Bort din gamle Faders Liig,
Skal for sidste Gang vi skue
Vingens røde Gylden-Bue,
Buens hvide Tvilling-Tegn!
- 28 Skal Ægypten sig til Lykke
Ønske nu med vundet Spil,
Sit Osiris-Tempel smykke,
Katakomben lave til?
Skal vor sidste Hvid nu springe
For at du dig kan bortsvinge
Med det dyre *Myerha-Æg!*
- 29 Skal vi, som fra gamle Dage
Saa veemodelig det klang,
Staae med Graad paa Kind tilbage
I den øde Danevang,
Stirre, til os Taaren blinder
Til det sidste Glimt forsvinder
Af vor Fader og vor Arv!
- 30 11Nei, du gamle Skipper-Barde!
Du kanst ei om Danmark spaae,
Ei som gule Leopard
Færdes Løven himmelblaa;
Angul sank i Verdens Havet,
Men paa *Næs* er Skjold begravet
Til Opstandelse forvist.
- 31 Haand paa Værket! Brødre, Frænder!
Unger-Svende rundt i Nord!
Folder, Gubber, fromme Hænder.
Hæver Øiet høit fra Jord!
Lader Suk og Bøn opstige
Over Skye til Himmerige
Om Velsignelse og Kraft!
- 32 Tager, fromme Danne-Kvinder,
Frem den gamle Visebog!
Sjunger! vækker søde Minder!
Hardt de sove, aande dog,
Ja, med sød veemodig Smerte
Føler jeg: i Danmarks Hjerte
Sove Minderne endnu.
- 33 12Beder Gubber! Kvinder, sjunger!
Da skal rask fra Haanden gaae,
Alt som Bøn og Sang fra Tunger,
Værket som vi pønse paa;
Danne-Virke skal saa fage
Som i gamle Thyras Dage
Staae forklaret op paa nye.
- 34 Kommer hid med Sværd og Spade

- Hver en dygtig Ungersvend!
Her paa Voldens gamle Stæde
Graves maae den op igjen,
Træe og Straa er nemt at tænde,
Guldet Ingen kan opbrænde,
Det kun skjules kan af Støv.
- 35 Venner! Sagas Ord i Ære!
Skjuler Støvet Sølv og Guld,
Dannefee det kaldet være,
Naar det dages over Muld!
Skal omsonst, I Ungersvende!
Saga Skatten os tilkiende!
Skal vi dorse den forsmaa!
- 36 13Nei, o nei, med rappe Hænder
Dannefee vi søge her,
Gjordede om vore Lænder
Med det gamle danske Sværd,
For dets Glands skal Jetter blegne,
For dets Eg skal Drager segne
Som os standse vil paa Halv.
- 37 Kimer med den store Klokke!
Seer I Luen himmelblaa!
Det er store Gylden-Blokke
Paa hvis Grav den leger saa,
Ind i Kirken vil vi bære
Hvad vi finde, til Guds Ære,
Under Sang og Klokkeklang.
- 38 Vogter eder, Ungersvende!
Grueligt er Kirkeran,
Baal af Baaren vil vi tænde,
Stænke det med Vievand,
Alt det Guld vi kan opgrave
I de Dødes Kirke-Have
Kaste trøstig vi paa Baal.
- 39 14Psalmesang og Orgel-Toner
Fylde skal den Kirke-Sal,
Han for Oven Værket kroner,
Fryd dig, Lund og Mark og Dal!
Under Danmarks hvide Banner,
Luttret Guldet sig omdanner
Til en Mur saa favr og prud.
- 40 Alle Danmarks fromme Helte
Støbte staae i Billedværk,
Alt som naar de spendte Belte
Med og uden Brynjesærk;
Præster som gav Bogen Hæder
Stande hos i Alter-Klæder
Med Guldstavene i Haand.
- 41 Mangen deilig Danne-Kvinde
Og paa Muren findes maae,
Guld paa Gyldenrok de spinde,
Bære Klæder himmelblaa,
Intet Guld man paa dem skuer,
Kun omkring dem Guldet luer
Som en Aftenrøde-Krands.
- 42 15 Med en Krands af Roser hvide,
Med en Pande engleklar,
Stande ved hinandens Side
Gamle Thyra og Ansgar;

Paa dem vogter Skarens Øie,
Deres vogter paa det Høie,
Og de staae som Englevagt.

43 I den Mur er Liv og Aande,
Den sig røre kan med Klang,
Raader Bod paa Landets Vaande,
Snoer sig trindt om Danevang,
Uden Brøst og uden Vanske
Værner den om gamle Danske
Al den Stund den troes dertil.

44 Venner! o, saa lad os bruge
Spaden flink paa Sagas Ord!
Længer ei skal Dragen ruge
Over Dannefee i Nord;
Kan vi Dragen overvinde,
Skal vor Spade og til Minde
Staae paa Danne-Virkes Væg.
